VEILIGHEIDSREGIO
FRYSLÂN

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.2 Doelstelling 3
1.3 Normenkader rechtmatigheid 3
1.4 Verantwoordingsgrens en rapportagegrens 4
1.5 Verantwoordelijkheid VIC-plan 5
2 Evaluatie voorgaand jaar 5
2.1 Administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) 5
2.2 Bevindingen verbijzonderde interne controlewerkzaamheden 2023 6
3 Opbouw VIC plan 7
3.1 De scope voor de VIC 7
3.2 Voorlopige risicoanalyse 8
3.3 Uitvoering 8
3.4 Rapportage 9
Bijlagen 10
Bijlage 1: risicoanalyse en controlewerkzaamheden per onderdeel 11
Bijlage 2: Normenkader 21
Bijlage 3: Formele rollen AB, Auditcommissie, DB, AD en directie 24

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het directieteam en het dagelijks bestuur zijn verantwoordelijk voor het financiële beheer, de inrichting van de administratieve en financiële organisatie en de bestuurlijke informatievoorziening. Door middel van de verbijzonderde interne controlewerkzaamheden wordt jaarlijks intern vastgesteld of er wordt voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving en of de interne richtlijnen en procedures worden nageleefd.

Dit Verbijzonderde Interne Controle plan 2024 (verder: VIC-plan) omvat een uiteenzetting van de uit te voeren verbijzonderde interne controlewerkzaamheden voor het jaar 2024. De uitkomsten van de controlewerkzaamheden vormen onder meer de basis voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken.

De controlewerkzaamheden worden uitgevoerd door de concerncontroller, onder de verantwoordelijkheid van de algemeen directeur. De auditcommissie is geconsulteerd bij het opstellen van het VIC-plan.

1.2 Doelstelling

Dit VIC plan beschrijft op welke manier het Dagelijks Bestuur de VIC laat uitvoeren. Het plan geeft inzicht in de scope (de reikwijdte) en de diepgang van de werkzaamheden. Hierbij wordt onder meer aandacht geschonken de risico's die er aanwezig zijn, en aan de opzet, het bestaan en de werking van relevante beheersmaatregelen die zijn geïmplementeerd. Bij diverse processen binnen VRF worden in de lijn interne controles uitgevoerd. De verbijzonderde interne controle is een aanvulling op de reguliere interne controle, in die zin dat:

- een objectief oordeel gegeven wordt over de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersmaatregelen, die in de lijn uitgevoerd worden;
- Indien er geen sprake is van deugdelijke controles in de lijn, worden zelfstandig controlewerkzaamheden verricht om tot een oordeel te komen.
- de focus ligt op de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico's.
- De VIC richt zich op zowel getrouwheid als rechtmatigheid, maar vormt de basis voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Verbijzonderde interne controle is daarmee een instrument om vast te stellen dat de interne beheersing van belangrijke financiële processen voldoet. De uitvoering van de VIC-controles op basis van dit plan draagt de bouwstenen aan voor de door DB op te nemen rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Tegelijkertijd wordt aan de domeinen/ procesverantwoordelijken bevindingen en aanbevelingen gerapporteerd om de interne beheersing (daar waar nodig) te verbeteren.

Tenslotte geeft de verbijzonderde interne controle een mogelijkheid voor de externe accountant om hiervan gebruik van te maken voor de eigen controlewerkzaamheden en oordeelsvorming van de getrouwheid van de jaarrekening als geheel.

1.3 Normenkader rechtmatigheid

Als overheidsorganisatie is VRF verplicht om te voldoen aan diverse wet- en regelgeving. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is echter een minder omvattend

begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Voor de controle van de jaarrekening en de daaraan ten grondslag liggende financiële (bedrijfs)processen is een normenkader nodig. Daarmee wordt duidelijk welke wet- en regelgeving van toepassing is en dan met name welke financiële beheershandelingen plaatsvinden. Dit behoort namelijk tot het normenkader voor de controle van de jaarrekening en de daarin opgenomen baten en lasten en balansmutaties.

Het normenkader is de set aan regelgeving waaraan in het kader van de rechtmatigheid moet worden voldaan. Daarbij gaat het zowel om Europese regelgeving, wettelijke bepalingen als eigen regelgeving, zoals verordeningen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In dit kader zijn bij de wettelijke bepalingen alleen de financiële beheershandelingen van belang, zoals bijvoorbeeld Europese aanbestedingsrichtlijnen en niet de wettelijke bepalingen rond bijvoorbeeld naleving van privacyregels. Uiteraard moeten we deze regels ook naleven, maar bij het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording spelen deze geen rol.

Het operationaliseren van het normenkader is een taak van het dagelijks bestuur en wordt vastgelegd in een toetsingskader. In een toetsingskader is per wet/regeling/verordening vastgelegd welke artikelen relevant zijn voor de toetsing. Het toetsingskader kan de vorm hebben van procesbeschrijvingen, en interne controleplannen. Dit VIC-plan dient bij VRF als toetsingskader.

Schematisch ziet dier als volgt uit:

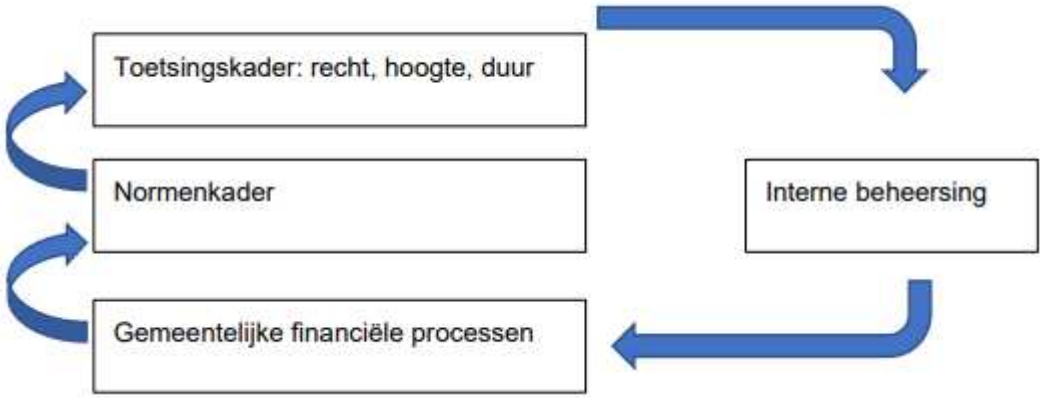

1.4 Verantwoordingsgrens en rapportagegrens

Voor de controle van de rechtmatigheid is een afzonderlijk (wettelijk) kader van toepassing voor de evaluatie van afwijkingen en de verantwoording hiervan in de rechtmatigheidsverantwoording en/of paragraaf bedrijfsvoering. Dit ziet op de geconstateerde afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) met betrekking tot de rechtmatigheidscriteria begroting, voorwaarden en misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze verantwoordingsgrens is afzonderlijk voor fouten en onduidelijkheden en bedraagt maximaal 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) van de Veiligheidsregio Fryslân.

Het voorstel is om de verantwoordingsgrens op 3% te behouden, mits de wetgever dit uiteraard blijft toestaan. Als het totaal van de intern geconstateerde fouten en/of onduidelijkheden boven deze verantwoordingsgrens uitkomt, zal DB moeten verklaren dat deze baten, lasten en/of balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen.

De verantwoordingsgrens is niet hetzelfde als de materialiteit van de accountant. De materialiteit is de basis voor de diepgang van de accountantscontrole en bepalend voor de oordeelsvorming van de accountant. De grenzen liggen vast in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). De verantwoordingsgrens en de materialiteit zijn dus niet hetzelfde, maar het wel of niet opnemen van een rechtmatigheidsfout kan wel degelijk gevolgen hebben voor de strekking van de controleverklaring.

1.5 Verantwoordelijkheid VIC-plan

De concerncontroller is verantwoordelijk voor:

1) het opstellen van het VIC plan;
2) de deugdelijke uitvoering van het VIC plan door de ingehuurde deskundige;
3) de review op de uitgevoerde werkzaamheden (kwaliteitsborging).
4) de rapportering aan de lijn (hoor- en wederhoor);
5) de onafhankelijke rapportage aan directie, DB en Auditcommissie;

Het VIC-plan wordt vastgesteld door DB en inhoudelijk afgestemd met de externe accountant en Audit Commissie.

2 Evaluatie voorgaand jaar

De controlewerkzaamheden 2023 hebben tot een aantal bevindingen en aandachtspunten geleid. Deze bevindingen worden meegenomen als input voor het plan 2024.

2.1 Administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB)

Administratieve organisatie en interne beheersing (AOIB) verwijst naar de manier waarop een organisatie haar administratieve processen organiseert en beheerst om haar doelstellingen te bereiken. Het omvat het ontwerpen, implementeren en onderhouden van interne controlesystemen om risico's te beheren, fraude te voorkomen en naleving van wet- en regelgeving te waarborgen.

IT maakt een belangrijk onderdeel uit van de administratieve organisatie en interne controleomgeving. Vastlegging van informatie en controlehandelingen vinden namelijk veelal digitaal plaats. Het is daarom belangrijk om vast te stellen dat de beheersmaatregelen die binnen de operationele processen bedacht zijn, zoals functiescheiding, 4-ogenprincipe en allerlei verbandcontroles, ook daadwerkelijk zijn geïmplementeerd in de IT-systemen. Deze randvoorwaardelijke beheersmaatregelen worden via de General IT-Controls beschreven en dienen te zorgen voor betrouwbare en integere informatie.

De General IT-Controls (GITCs) zijn onder te verdelen in de volgende hoofdcategorieën:

- logische toegangsbeveiliging (toegang tot gegevens binnen informatiesystemen verloopt via een toegangsmethode);
- wijzigingsbeheer (er wordt vastgesteld dat de instellingen na updates en upgrades zijn zoals ze daarvoor waren); en
- continuïteit (er wordt door back-up en herstel geborgd dat gegevens zelfs na incidenten beschikbaar zijn/komen).

Jaarlijks wordt de administratieve organisatie/ interne beheersing (AO/IB) door onze externe accountant beoordeeld. In de managementletter 2023 van BDO is aangegeven dat de beheersorganisatie van de Veiligheidsregio Fryslân (voor zover relevant voor de controle van de

jaarrekening) in opzet voldoende scoort, rekening houdend met de uitkomsten van de werkzaamheden van de VIC. Omdat de AO/IB niet altijd goed is opgezet of goed werkt, kan er voor de controle nog niet altijd op de processen steunen. Daarom zullen aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden noodzakelijk zijn.

De scores per proces zijn als volgt:

PROCES	OPZET & BESTAAN	ITGC	VIC	T.O.V. 2022
Bedrijfsvoering				
Planning & Control	🟠	🔴	🟢	=
Inkopen & aanbestedingen	🟠	🔴	🟠	=
Personeel	🟠	🔴	🟢	=
Opbrengsten	🟢	🔴	⚫	=

🔴 onvoldoende 🟠 verbeterpunten 🟢 voldoende ⚫ geen waarneming ○ niet onderzocht

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat vooral op het gebied van de IT-omgeving bevindingen zijn geconstateerd.

Indien deze bevindingen niet zijn verholpen, zal een gegevensgerichte aanpak nodig blijven. De afdeling IM-heeft toezeggingen gedaan om deze bevindingen van gepaste actie te voorzien.

De overige processen kennen een score van 'verbeterpunten.' Per proces zijn deze verbeterpunten verschillend, maar de rode draad van de opmerkingen is dat controles niet aanwezig zijn, of onvoldoende zichtbaar zijn.

2.2 Bevindingen verbijzonderde interne controlewerkzaamheden 2023

De controlewerkzaamheden 2023 hebben tot een aantal bevindingen geleid. Deze bevindingen worden hier kort toegelicht.

Fouten EU-aanbesteden

- Het hoge risico op fouten voor de rechtmatigheid vloeit vooral voort uit de overwegend complexe regelgeving en arbeidsintensieve proces van aanbesteden. De afgelopen jaren heeft VRF een aantal keren onrechtmatig gehandeld, waardoor er sprake is van een verhoogd risico.

Begrotingsrechtmatigheid

- Het budgetrecht ligt bij het algemeen bestuur. Het AB oefent dit recht uit via de programmabegroting, begrotingswijzigingen en het beschikbaar stellen van kredieten. Overschrijdingen van de begroting en de kredieten zijn in principe onrechtmatig en dienen gerapporteerd te worden. Uitgangspunt is het niveau waarop Algemeen Bestuur (AB) de budgetten in de begroting en bij investeringen de kredieten geautoriseerd heeft.

  De afgelopen jaren zijn de crisistaken niet via begrotingswijzigingen geautoriseerd door het AB. Hoewel dit in overeenstemming is met de afspraken met het AB, heeft dit geleid tot de verplichte rapportage van onrechtmatigheden. Voor 2024 zal daarom nadrukkelijk aandacht zijn voor het tijdig doorvoeren van begrotingswijzigingen.

Aandachtspunten dossiervorming Inkopen, waaronder de factuurverwerking, de prestatielevering en betaalbaarstelling

- Vanwege de omvang van de inkopen en aanbestedingen is de kans hoog op materiële fouten en op fraude, met name indien betaald wordt voor prestaties waarvoor geen levering of diensten hebben plaatsgevonden. Hoewel er geen fouten zijn geconstateerd, bleek uit de werkzaamheden van voorgaande jaren een aantal aandachtspunten op het gebied van dossiervorming van de interne controlewerkzaamheden. In 2024 dient dit punt te worden aangescherpt.

3 Opbouw VIC plan

3.1 De scope voor de VIC

De VIC richt zich op de financiële beheershandelingen van VRF. Het uitgangspunt hierbij is dat er een effectieve en tevens efficiënte controle wordt uitgevoerd. Dit betekent dat er een focus wordt gelegd op de grotere financiële stromen van VRF.

In de begroting worden de volgende lasten geraamd:

Financiële stromen	Begroting 2024 na 1e wijziging	Proces / VIC-controle
Kosten	€ 25.190.760	Inkopen en aanbesteden
Salarissen	€ 58.525.990	Personeel
Vrijwillige brandweer	€ 5.947.106	Personeel
Rente leningen	€ 1.171.462	Treasury
Toegerekende rente	€ 1.598.450	Activeren en afschrijven (kapitaallasten)
Afschrijvingen	€ 8.549.196	Financial reporting
Mutaties reserves	€ 393.291	Financial reporting
Mutaties voorzieningen	€ 584.107	Financial reporting
Overige verrekeningen	€ 2.141.801	Inkopen en aanbesteden
Totale lasten	***€ 104.102.163***	

Het is van belang om te beseffen dat de extra kosten als gevolg van SiSa-regelingen (o.a. IZA en de Covid najaarscampagne) niet zijn opgenomen in de begroting. Voor deze stromen gelden aanvullende verantwoordingsrichtlijnen die onderwerp zullen zijn van onderzoek. Deze stromen betreffen zowel baten als lasten.

In de begroting worden de volgende baten geraamd:

Financiële stromen	Begroting 2024 na 1e wijziging	Proces / VIC-controle
Inkomensoverdrachten – Rijk	€ 10.434.295	Financial reporting (SiSa)
Inkomensoverdrachten – Gemeenten	€ 90.400.786	Bijdrage gemeenten
Huren	€ 37.260	gezien omvang niet relevant
Subsidies	€ -	Inkomende subsidies
Rente (toegerekend en bespaard)	€ 1.393.055	Interne rekeningen
Mutaties reserves	€ 1.550.291	Financial reporting
Mutaties voorzieningen	€ -	Financial reporting
Overige verrekeningen	€ 286.476	Bezuinigingstaakstelling, niet relevant voor IC
Totale baten	***€ 104.102.163***	

De baten bestaan voornamelijk uit de gemeentelijke bijdrage, de bdur en dekking vanuit reserves. De overige baten zijn veelal toegerekende rente en niet relevante stromen.

De diepgang en omvang is afhankelijk van de omvang van de geldstroom en gevoeligheden voor risico's op fouten (zie hierna). De VIC hiervan wordt overwegend verspreid over het jaar uitgevoerd. Voor de balansmutaties worden ook verbijzonderde interne controlewerkzaamheden uitgevoerd,

maar dan vooral aan het eind van het boekjaar (of begin van het boekjaar+1). Daarbij wordt ook het jaarverslag betrokken voor de onderdelen effecten en paragrafen.

3.2 Voorlopige risicoanalyse

Om de focus en aandachtspunten te bepalen voor het verrichten van verbijzonderde interne controles op de processen is een risicoanalyse nodig. De risicoanalyse geeft richting aan de controlewerkzaamheden. Tevens geeft dit een indicatie van risico's waarvoor interne beheersingsmaatregelen nodig zijn bij de processen.

Een risico is de kans dat een ongewenste situatie zich voordoet en van invloed is op de getrouwheid of rechtmatigheid. Per proces is daarom een aantal stappen doorlopen om te komen tot de risicoanalyse. Deze stappen zijn onder meer:

- Welke ontwikkelingen (wet- en regelgeving etc.) zijn van invloed op de controle?
- Is een (vastgestelde) AO/IB-beschrijving aanwezig die voldoende inzicht geeft in het proces, risico's, beheersmaatregelen (bijv. functiescheiding) en werkinstructies?
- Is er sprake van wijzigingen in het proces, de organisatie of de betrokken medewerkers die van invloed zijn op de controle van het proces of geldstromen?
- Wat is de invloed van informatiebeveiliging (IT-systemen) op de interne beheersing van risico's en hoe (kunnen) deze worden betrokken in de controle?
- Hoe stellen we de betrouwbaarheid van de rapportages en lijstwerken vast?
- Hebben de (verbijzonderde) interne controles de achterliggende jaren bevindingen opgeleverd en wat is hiermee gedaan?
- Wat heeft de externe accountant aan bevindingen en aanbevelingen in de management letter en/of verslag van bevindingen opgenomen en wordt dit door de proceseigenaar (1e lijn) opgepakt?
- Zijn er Fraude risico's en M&O risico's aanwezig;

In de afzonderlijke werkplannen (risicoanalyses en controlemaatregelen) is dit betrokken en verder uitgewerkt. Van alle processen in scope zullen we minimaal de opzet en het bestaan van de interne beheersingsmaatregelen vaststellen.

Zie bijlage 2 voor de risico's en controlewerkzaamheden per proces

3.3 Uitvoering

De VIC stelt jaarlijks een planning op voor de uitvoering van de werkzaamheden. Het uitgangspunt voor de werkzaamheden zijn de afzonderlijke werkplannen per proces. Jaarlijks wordt bepaald op basis van de risicoanalyse en bevindingen uit voorgaande jaren welke aantallen nodig zijn voor de uitvoering van de VIC-controle. Hierover vindt afstemming plaats met onder andere de externe accountant. Hiermee wordt voorkomen dat de organisatie dubbel wordt belast en dat onnodige werkzaamheden plaatsvinden.

De werkprogramma's per proces zijn het spoorboekje voor de uit te voeren controles. De opbouw van de werkprogramma's per proces is als volgt:

1. Doelstelling controle. Hierin wordt de controledoelstelling opgenomen. Moet deze op rechtmatigheid (recht, hoogte of duur), juistheid (kosten) of volledigheid (opbrengsten) worden gecontroleerd en wat zijn de posten in de programmarekening en de balans die gerelateerd zijn aan de processen.
2. Controlestrategie: dit betreft een systeemgerichte of een gegevensgerichte controle. Een systeemgerichte controle houdt in dat de interne beheersingsmaatregelen worden getoetst.

Wanneer belangrijke beheersingsmaatregelen in het proces niet aanwezig of zichtbaar zijn en hierdoor het risico niet voldoende afdekt, moeten aanvullende gegevensgerichte controles worden uitgevoerd. Ook vormt een evaluatie van de bevindingen van vorig jaar en ontwikkelingen in het huidige jaar een rol in het bijstellen van de werkprogramma's (zie hoofdstuk 2).

3. Wet- en regelgeving (normenkader zie bijlage 3) van toepassing op het proces en de impact hiervan op de interne controle. Hier wordt ingegaan op de relevante wet- en regelgeving en rechtmatigheidsaspecten van het desbetreffende proces inclusief de toelichting hoe dit geborgd is in het proces en de uitvoering van de interne controle.
4. Risicoanalyse. Deze risico's zijn het vertrekpunt van de interne controle en beschrijven overzichtelijk de beheersing van het proces. Hierin wordt gefocust op financiële risico's.
5. Werkzaamheden interne controle. Hierin worden concreet de werkzaamheden van de interne controle beschreven.
6. Evaluatie en conclusie.

Samen met de proceseigenaren van de belangrijkste processen die betrekking hebben op de financiële rechtmatigheid is een analyse gedaan van de werkprogramma's.

3.4 Rapportage

Na het uitvoeren van een verbijzonderde interne controle op een proces worden de bevindingen en aanbevelingen in concept gerapporteerd aan de proceseigenaar. De proceseigenaar krijgt de mogelijkheid een reactie te geven op de bevindingen en aanbevelingen.

Vervolgens wordt vanuit de rapportage per proces een overkoepelende rapportage opgesteld. Deze overkoepelende rapportage is gericht aan het directieteam en het dagelijks bestuur en bedoeld om verantwoording af te leggen aan de auditcommissie. De accountant zal het rapport ter kennisneming ontvangen.

De rapportage (inclusief eventuele bijlagen) moet inzage geven in:

- Bijzonderheden naar aanleiding van de risicoanalyse;
- De omvang en aard van de uitgevoerde controles;
- De geconstateerde onvolkomenheden op detailniveau (financieel/niet-financieel, herstelbaar/niet-herstelbaar, rechtmatigheid);
- Een kwantificering van de fouten per proces plus de beantwoording van de vraag of en zo ja waar men financieel risico loopt;
- Conclusies en aanbevelingen;
- De voortgang ten aanzien van eerdere verbeteringsvoorstellen.

Bijlagen

Bijlage 1: risicoanalyse en controlewerkzaamheden per onderdeel

Lonen en salarissen			
Subprocessen			
I.	Betalen salarissen incl. declaraties en vrijwilligersvergoedingen - proceseigenaar: Afdelingshoofd P&O		
II.	Bepalen WNT-verantwoording – proceseigenaar: Afdelingshoofd P&O		
III.	Controleren Werkkostenregeling (WKR) – proceseigenaar: Afdelingshoofd financiën		
Type			
Transactiestroom			
Controlerichting			
Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)			
Juistheid			
Strategie			
Gegevensgericht ivm opmerkingen in de GITC. Zie ML BDO			
Beweringen	**Risico**	**Controlewerkzaamheden**	**Frequentie**
i Voorkomen	Risico 1: Brutosalarissen zijn onjuist doordat betaald wordt aan personen die niet (langer) in dienst zijn;	1a Voer een review uit op de juiste toepassing van het standenregister van de salarisadministratie.	kwartaal
		1b. Controleer op personeelsmutaties tijdig zijn verwerkt in de salarisadministratie.	kwartaal
		1c. Controleer middels een steekproef op de uitbetaalde lonen, dat de personen aan wie is betaald, in dienst zijn bij de VRF.	kwartaal
ii Volledigheid	Risico 2. De 13de en 14de run zijn ten onrechte niet verwerkt in het juiste boekjaar	2a Stel aan de hand van de betalingen in januari T+ 1 vast of alle salariskosten in het juiste boekjaar zijn verwerkt.	1x per jaar
iii Nauwkeurigheid	Risico 3 : Brutosalarissen zijn onjuist omdat CAR/UWO onjuist wordt toegepast	3a => cf 1a	
		3b Voer een controle uit op de juistheid van de salaristabel	1x per jaar
	Risico 4: Pensioenpremies zijn onjuist doordat verkeerde premiepercentages en/of franchises zijn toegepast;	4a Review op de extern uitgevoerde (verbands)controles in de salarisadministratie, specifiek rondom sociale lasten, premies en loonheffing;	1x per jaar
		4b Controle van het bruto-netto traject (toepassing van juiste premies, toeslagen);	1x per jaar
		4c => cf 3b	1x per jaar
	Risico 5: Loonheffing en sociale premies zijn onjuist door de verkeerde toepassing van de arbeidskorting danwel loonheffingstabel;	5a => cf 4a	1x per jaar
		5b => cf 4b	1x per jaar
	Risico 6: Declaraties zijn onjuist doordat uitbetaalde declaraties niet conform interne en externe wet -en regelgeving zijn bepaald;	6a Controle op de juistheid van de declaraties van reiskosten en onkosten;	kwartaal
		6b Deelwaarneming en analyse declaraties vrijwilligers.	kwartaal
iv Afgrenzing	zie risico 2		
v Classificatie	geen risico		
vi Presentatie	Risico 7: In de rapportage over de betalingen aan de topfunctionaris blijkt het vastgestelde maximum te zijn overschreden.	7a Aan het einde van het jaar wordt het totaal aan betalingen vastgesteld. Hierover wordt gerapporteerd in de jaarrekening die na afloop van het jaar wordt opgesteld.	1x per jaar

Kosten

Subprocessen			
I.	Batchbetaling		
II.	Handmatige betalingen		
Type			
Transactiestroom			
Controlerichting			
Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)			
Juistheid			
Strategie			
Gegevensgericht ivm opmerkingen in de GITC. Zie ML BDO			
Beweringen	**Risico**	**Controlewerkzaamheden**	**Frequentie**
i Voorkomen	Risico 1: kosten zijn onjuist omdat er geen tegenprestatie tegenover staat	1a. Voer een steekproef uit op de kosten en stel vast dat: - de prestatie is geleverd - de kosten aansluiten met achterliggende brondocumentatie - de betaling aan het juiste bankrekeningnummer heeft plaatsgevonden - autorisatie door de juiste persoon is uitgevoerd - de boeking op de juiste kostenplaats heeft plaatsgevonden - betaling door de juiste personen is goedgekeurd	kwartaal
ii Volledigheid	Risico 2. Kosten zijn onvolledig omdat niet alle kosten in het juiste jaar zijn verantwoord	2a. Voer een voortgezette controle uit op de facturen in januari en stel vast dat de kosten in de juiste periode zijn verantwoord	1x per jaar
iii Nauwkeurigheid	Risico 3 : Kosten zijn onjuist omdat ze niet aansluiten met de achterliggende brondocumentatie	zie 1a.	
	Risico 4: Kosten zijn onjuist omdat zij aan de verkeerde bankrekeningnummers zijn betaald.	zie 1a.	
iv Afgrenzing	zie risico 2		
v Classificatie	Risico 5: kosten zijn ten laste van het verkeerde programma verantwoord	zie 1a.	
vi Presentatie	geen risico.	n/a	

Inkopen en aanbesteden

Subprocessen

I. Aanbestedingsproces

Type

Transactiestroom

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Juistheid

Strategie

Gegevensgericht ivm geen zichtbare controles in het aanbestedingsproces. Er is sprake van decentrale inkoop, zonder afgedwongen positie van de afdeling inkoop. Daarnaast is er geen verplicht gebruik van een inkoopformulier.

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: Er is ten onrechte niet EU-aanbesteed	1a Voer een controle uit door: - vanuit de crediteurenadministratie een spendanalyse uit te voeren - voor crediteuren > 50.000 vast te stellen of de EU-aanbestedinsvoorwaarden zijn nageleefd. - vanuit kostenplaatsen vast te stellen of er sprake is van clustering - leg de bevindingen vast in het standaard document, waarin de looptijd van contractposities per crediteur duidelijk worden vastgelegd, inclusief mogelijke optiejaren.	kwartaal
ii Volledigheid	n/a.	volledigheid wordt geborgd door werkzaamheden bij de kosten (vgc).	
iii Nauwkeurigheid	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
iv Afgrenzing	n/a.	zie ii	
v Classificatie	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
vi Presentatie	Risico 2: onrechtmatigheden worden niet toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering en in de rechtmatigheidsverantwoording	2 a. Evalueer het totaal van geconstateerde afwijkingen op het gebied van rechtmatigheid b. Beoordeel of de verantwoordingsgrens wordt overschreden c. Indien de verantwoordingsgrens wordt overschreden, stel vast dat de rechtmatigheidsverantwoord een getrouw beeld geeft van geconstateerde afwijkingen en stel vast dat de paragraaf bedrijfsvoering voldoet aan de kadernota rechtmatigheid	1x per jaar.

Begrotingsrechtmatigheid programma's

Subprocessen

I. Financial reporting proces

Type

Financial reporting proces

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Strategie

Gegevensgericht ivm geen zichtbare controles in het FRP.

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden	1.1 a.Uitvoeren toets op de memoriaalboekingen en vaststellen dat de memoriaalboekingen niet zijn gemaakt om te schuiven tussen budgetten. b.Toetsen of begrotingswijzigingen goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie. c.Vaststellen of programma's een overschrijding laten zien. Zo ja, stel vast of de overschrijding tijdig is gemeld aan het AB. 1.2 Vaststellen dat overschrijdingen worden toegelicht in de jaarstukken. Het volgende stappenplan is hierover opgenomen in de Kadernota rechtmatigheid: a.Stap 1: Bepalen of sprake is afwijkingen van de begroting; b.Stap 2: Beoordelen of het totaal uitkomt boven de vastgestelde grens; c.Bij ja: Stap 3: Vermelden totaal aan begrotingsonrechtmatigheden; d.Stap 4: Vaststellen welke onrechtmatigheden passen binnen het vastgestelde beleid; e.Stap 5: Resterende onrechtmatigheden toelichten in de verantwoording; f.Stap 6: Opnemen aanvullende informatie in de paragraaf bedrijfsvoering; g.Bij nee: Stap 3: Opnemen aanvullende informatie in de paragraaf bedrijfsvoering.	tertaal (berap1, berap2 en jaarrekening).
ii Volledigheid	n/a.	volledigheid wordt geborgd door werkzaamheden bij de kosten (vgc).	
iii Nauwkeurigheid	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
iv Afgrenzing	n/a.	zie ii	
v Classificatie	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
vi Presentatie	Risico 2: onrechtmatigheden worden niet toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering en in de rechtmatigheidsverantwoording	2 a. Evalueer het totaal van geconstateerde afwijkingen op het gebied van rechtmatigheid b. Beoordeel of de verantwoordingsgrens wordt overschreden c. Indien de verantwoordingsgrens wordt overschreden, stel vast dat de rechtmatigheidsverantwoord een getrouw beeld geeft van geconstateerde afwijkingen en stel vast dat de paragraaf bedrijfsvoering voldoet aan de kadernota rechtmatigheid	1x per jaar.

Begrotingsrechtmatigheid kredieten

Subprocessen

I. Financial reporting proces

Type

Financial reporting proces

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Strategie

Gegevensgericht ivm geen zichtbare controles in het FRP.

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden	1.1 aUitvoeren toets op de memoriaalboekingen en vaststellen dat de memoriaalboekingen niet zijn gemaakt om te schuiven tussen kredieten. bToetsen of begrotingswijzigingen op kredieten goed zijn doorgevoerd in de financiële administratie. cVaststellen of kredieten een overschrijding laten zien. Zo ja, stel vast of de overschrijding tijdig is gemeld aan het AB. 1.2Vaststellen dat overschrijdingen worden toegelicht in de jaarstukken. Het volgende stappenplan is hierover opgenomen in de Kadernota rechtmatigheid: a.Stap 1: Bepalen of sprake is afwijkingen van de begroting; b.Stap 2: Beoordelen of het totaal uitkomt boven de vastgestelde grens; c.Bij ja: Stap 3: Vermelden totaal aan begrotingsonrechtmatigheden; d.Stap 4: Vaststellen welke onrechtmatigheden passen binnen het vastgestelde beleid; e.Stap 5: Resterende onrechtmatigheden toelichten in de verantwoording; f.Stap 6: Opnemen aanvullende informatie in de paragraaf bedrijfsvoering; g.Bij nee: Stap 3: Opnemen aanvullende informatie in de paragraaf bedrijfsvoering.	tertaal (berap1, berap2 en jaarrekening).
ii Volledigheid	n/a.	volledigheid wordt geborgd door werkzaamheden bij de kosten (vgc).	
iii Nauwkeurigheid	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
iv Afgrenzing	n/a.	zie ii	
v Classificatie	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
vi Presentatie	Risico 2: onrechtmatigheden worden niet toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering en in de rechtmatigheidsverantwoording	2 a. Evalueer het totaal van geconstateerde afwijkingen op het gebied van rechtmatigheid b. Beoordeel of de verantwoordingsgrens wordt overschreden c. Indien de verantwoordingsgrens wordt overschreden, stel vast dat de rechtmatigheidsverantwoord een getrouw beeld geeft van geconstateerde afwijkingen en stel vast dat de paragraaf bedrijfsvoering voldoet aan de kadernota rechtmatigheid	1x per jaar.

Reservemutaties

Subprocessen

I. Financial reporting proces

Type

Financial reporting proces

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Strategie

Gegevensgericht ivm geen zichtbare controles in het FRP.

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: er is sprake van onrechtmatige onttrekkingen uit de reserves	1. Voer een steekproef uit op de onttrekkingen vanuit de reservemutaties. Stel hierbij vast dat: a. Onttrekkingen het gevolg zijn van kosten waar prestaties tegenover staan b. De prestaties (a) conform het doel van de reserve (zie begroting of ab-besluit) zijn gemaakt. c. De onttrekking aansluit met achterlinggende brondocumentatie.	tertaal (berap1, berap2 en jaarrekening).
ii Volledigheid	n/a.	volledigheid van de dekking wordt niet gezien als een risico.	
iii Nauwkeurigheid	Risico 2: dotaties sluit niet aan met AB-besluiten	2. Voer een steekproef uit op de dotatie in de reservemutaties. Stel hierbij vast dat: a. Dotaties aansluiten met AB-besluiten (begroting, begrotingswijzigingen, resultaatbestemming e/o afspraken in de verordening 212).	
iv Afgrenzing	n/a.	zie ii	
v Classificatie	n/a.	wordt behandeld bij kosten.	
vi Presentatie	Risico 3: onrechtmatigheden worden niet toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering en in de rechtmatigheidsverantwoording	3 a. Evalueer het totaal van geconstateerde afwijkingen op het gebied van rechtmatigheid b. Beoordeel of de verantwoordingsgrens wordt overschreden c. Indien de verantwoordingsgrens wordt overschreden, stel vast dat de rechtmatigheidsverantwoord een getrouw beeld geeft van geconstateerde afwijkingen en stel vast dat de paragraaf bedrijfsvoering voldoet aan de kadernota rechtmatigheid	tertaal (berap1, berap2 en jaarrekening).

SiSa

Subprocessen

I. Financial reporting proces

Type

Specifieke verantwoordingen

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Juistheid

Strategie

Gegevensgericht ivm geen zichtbare controles in het FRP.

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: de verantwoorde kosten van besteding van de BDur zijn niet gemaakt.	1. Voer een steekproef uit op de verantwoorde kosten en stel vast dat: - de prestatie is geleverd en is gemaakt tbv de regeling - de prestatie past binnen de declaratievoorwaarden - de kosten aansluiten met achterliggende brondocumentatie	1x per jaar
	Risico 2: kosten zijn onjuist omdat er geen tegenprestatie tegenover staat	zie 1	
ii Volledigheid	Risico 3: de bate van BDur is onvolledig verantwoord in de jaarrekening	3a. Stel op basis van de gerealiseerde kosten de gerealiseerde bate voor het jaar vast (baten/lastenstelsel). 3b. Stel vast of de bate volledig is verantwoord in de jaarrekening.	1x per jaar
	Risico 4: kosten zijn onvolledig omdat niet alle kosten in het juiste jaar zijn verantwoord	4a. Voer een voortgezette controle uit op de facturen in januari en stel vast dat de kosten in de juiste periode zijn verantwoord	
iii Nauwkeurigheid	Risico 5: de veratwoorde kosten van de BDur zijn onjuist	zie 1	
iv Afgrenzing	Risico 6: de veratwoorde kosten en opbrengsten van de BDur zijn in de onjuiste periode verantwoord	6. a. Evalueer de gerealiseerde kosten bij 1 b. Evalueer de gerealiseerde kosten bij 2. c. Evalueer de voortgezette controle bij de kosten. d. Stel vast of er voorschotbetalingen hebben plaatsgevonden. e. Stel vast of er een balanspositie over is op basis van a tm c. f. Stel vast of deze balanspositie juist en volledig is verantwoord in de jaarrekening.	1x per jaar
v Classificatie	n/a.	n/a	
vi Presentatie	Risico 7: de sisa bijlage voldoet aan de voorschriften zoals opgenomen in de invulwijzer	7. Stel vast of de verantwoorde SiSa-indicatoren aansluiten met voorwaarden zoals opgenomen in de invulwijzer.	1x per jaar

SiSa

Subprocessen

I. Financial reporting proces

Type

Specifieke verantwoordingen

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Juistheid

Strategie

Gegevensgericht ivm geen zichtbare controles in het FRP.

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: de verantwoorde kosten van besteding van de Regeling H29 specifieke uitkering versterking GGD'en zijn niet gemaakt.	1. Voer een steekproef uit op de verantwoorde kosten en stel vast dat: - de prestatie is geleverd en is gemaakt tbv de regeling - de prestatie past binnen de declaratievoorwaarden - de kosten aansluiten met achterliggende brondocumentatie	1x per jaar
	Risico 2: kosten zijn onjuist omdat er geen tegenprestatie tegenover staat	zie 1	
ii Volledigheid	Risico 3: de bate van Regeling H29 specifieke uitkering versterking GGD'en is onvolledig verantwoord in de jaarrekening	3a. Stel op basis van de gerealiseerde kosten de gerealiseerde bate voor het jaar vast (baten/lastenstelsel). 3b. Stel vast of de bate volledig is verantwoord in de jaarrekening.	1x per jaar
	Risico 4: kosten zijn onvolledig omdat niet alle kosten in het juiste jaar zijn verantwoord	4a. Voer een voortgezette controle uit op de facturen in januari en stel vast dat de kosten in de juiste periode zijn verantwoord	
iii Nauwkeurigheid	Risico 5: de veratwoorde kosten van de Regeling H29 specifieke uitkering versterking GGD'en zijn onjuist	zie 1	
iv Afgrenzing	Risico 6: de veratwoorde kosten en opbrengsten van de Regeling H29 specifieke uitkering versterking GGD'en zijn in de onjuiste periode verantwoord	6. a. Evalueer de gerealiseerde kosten bij 1 b. Evalueer de gerealiseerde kosten bij 2. c. Evalueer de voortgezette controle bij de kosten. d. Stel vast of er voorschotbetalingen hebben plaatsgevonden. e. Stel vast of er een balanspositie over is op basis van a tm c. f. Stel vast of deze balanspositie juist en volledig is verantwoord in de jaarrekening.	1x per jaar
v Classificatie	n/a.	n/a	
vi Presentatie	Risico 7: de sisa bijlage voldoet aan de voorschriften zoals opgenomen in de invulwijzer	7. Stel vast of de verantwoorde SiSa-indicatoren aansluiten met voorwaarden zoals opgenomen in de invulwijzer.	1x per jaar

SiSa

Subprocessen

I. Financial reporting proces

Type

Specifieke verantwoording

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Juistheid

Strategie

Gegevensgericht ivm opmerkingen in de GITC. Zie ML BDO

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Voorkomen	Risico 1: kosten zijn onjuist omdat er geen tegenprestatie tegenover staat	1a. Voer een steekproef uit op de verantwoorde kosten COVID en stel vast dat: - de prestatie is geleverd en is gemaakt tbv de covid-bestrijding - de prestatie past binnen de declaratievoorwaarden - de kosten aansluiten met achterliggende brondocumentatie	kwartaal
	Risico 2: kosten zijn niet declarabel omdat deze niet zijn gemaakt tbv de covidbestrijding of niet voldoed aan de declaratievoorwaarden	zie 1a.	
ii Volledigheid	Risico 3: de bate van H33 is onvolledig verantwoord in de jaarrekening	3a. Stel op basis van de gerealiseerde kosten de gerealiseerde bate voor het jaar vast (baten/lastenstelsel). 3b. Stel vast of de bate volledig is verantwoord in de jaarrekening.	1x per jaar
	Risico 4. Kosten zijn onvolledig omdat niet alle kosten in het juiste jaar zijn verantwoord	4a. Voer een voortgezette controle uit op de facturen in januari en stel vast dat de kosten in de juiste periode zijn verantwoord	1x per jaar
iii Nauwkeurigheid	Risico 5 : Kosten zijn onjuist omdat ze niet aansluiten met de achterliggende brondocumentatie	zie 1a.	
iv Afgrenzing	n/a	zie 4a	
v Classificatie	n/a	wordt behandeld bij kosten	
vi Presentatie	Risico 6: de sisa bijlage voldoet aan de voorschriften zoals opgenomen in de invulwijzer	6. Stel vast of de verantwoorde SiSa-indicatoren aansluiten met voorwaarden zoals opgenomen in de invulwijzer.	1x per jaar

Activeren en afschrijven

Subprocessen

I. Inkopen

Type

Balanspost

Controlerichting

Rechtmatigheid (recht, hoogte of duur)

Juistheid

Strategie

Gegevensgericht ivm opmerkingen in de GITC. Zie ML BDO

Beweringen	Risico	Controlewerkzaamheden	Frequentie
i Bestaan	Risico 1: risico dat activa niet langer aanwezig is in de organisatie	1. voer een steekproef uit op de verantwoorde activa en stel vast of de verantwoorde activa nog bestaan	1x per jaar
ii Rechten en verplichtingen	n/a		1x per jaar
iii Volledigheid	Risico 2. Kosten zijn onvolledig omdat niet alle kosten in het juiste jaar zijn verantwoord	2. Voer een voortgezette controle uit op de facturen in januari en stel vast dat de kosten in de juiste periode zijn verantwoord	1x per jaar
iv Nauwkeurigheid, waardering en toerekening	Risico 3: investeringen zijn onjuist verantwoord omdat ze niet aansluiten met onderliggende brondocumentatie	3. voer een steekproef uit op de verantwoorde investeringen en stel vast de investeringen aansluiten met achterliggende brondocumentatie	1x per jaar
	Risico 4: investeringen zijn onjuist verantwoord omdat er onjuiste afschrijvingspercentages zijn gehanteerd	4. Stel via een steekproef vast dat bij investeringen T-1 de juiste afschrijvingspercentages zijn toegepast.	1x per jaar
	Risico 5: investeringen zijn onjuist verantwoord omdat afschrijvingen niet tijdig zijn gestart	5 a. Stel via een steekproef vast dat bij investeringen T-1 tijdig worden afgeschreven. B. Stel vast dat op alle activa (muv grond) wordt afgeschreven.	1x per jaar
v Classificatie	Risico 6: investeringen zijn ten onrechte als kosten verantwoord, of kosten zijn onterecht geactiveerd	6 a. Evalueer de controlewerkzaamheden bij de kosten en stel vast dat er geen investeringen als kosten zijn verantwoord. B. Voer een steekproef uit op de investeringen en stel vast dat dit investeringen betreffen en dat deze voldoen aan het activeringsbeleid van VRF	1x per jaar
vi Presentatie	Risico 7: activa zijn in de verkeerde categorie gepresenteerd in de jaarstukken	7 a. Voer een steekproef uit op de investeringen en stel vast dat dit investeringen in de juiste categorie zijn gepresenteerd.	1x per jaar

Bijlage 2: Normenkader

Productgroepen	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
GHOR	Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen	- Wet Veiligheidsregio's - Besluit Veiligheidsregio's	
Brandweer	Brandweerzorg: - Planvorming - Risicobeheersing - Vakbekwaamheid - Materieelbeheer - Repressie Brandweer	- Wet Veiligheidsregio's - Besluit Veiligheidsregio's	
Jeugd-gezondheids-zorg	Gezondheidsonderzoeken Jeugdgezondheidszorg Preventieve logopedie Advies en ondersteuning Rijksvaccinaties Spreekuren Kortdurende begeleiding Netwerken preventieve jeugdzorg Cursussen en voorlichting Tandheelkundige voorlichting Advisering leerplicht en leerlingenvervoer Extern vertrouwenspersoon Preventie ziekteverzuim	- Wet Publieke Gezondheid - Leerplichtwet - Wet op het primair onderwijs / Wet op de expertisecentra - Wet Maatschappelijke Ondersteuning	
Gezondheids-bevordering	Ondersteuning LGB Gezondheidsbevordering Documentatie Massamediale publieksinformatie Epidemiologisch onderzoek	- Wet Publieke Gezondheid - Wet op het primair onderwijs - Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen	
Algemene gezondheids-zorg	Alg. Infectieziektebestrijding Bestrijding SOA Bestrijding TBC Reizigersvaccinatie Medische milieukunde Technische hygiëne zorg Publieke gezondheidszorg asielzoekers Vangnet- en Bemoeizorg (OGGZ) Forensische geneeskunde	- Wet Publieke Gezondheid - Wet op de lijkbezorging - Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding - Besluit basisveiligheidsnormen stralingsbescherming - Wet kinderopvang - Besluit kwaliteit kinderopvang - Regeling Wet kinderopvang - AWBZ - Warenwetbesluit tatoeëren en piercen - Wet op de geneesmiddelenvoorziening BES - Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst	

Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen beheer	- Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene wet Bestuursrecht Archiefwet - Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg - Wet openbaarheid van bestuur - Wet markt en overheid - Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) - Wet algemene bepalingen omgevingsrecht - Wet open overheid (WOO)	- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân 2019 - Organisatieverordening Veiligheidsregio Fryslân 2020 - Archiefverordening Veiligheidsregio Fryslân 2014 - Besluit Informatiebeheer - Klachtenregeling Zorg Veiligheidsregio Fryslân 2017 - Mandaatbesluiten
	Financieel beheer en treasurybeheer	- **Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)** - Besluit accountantscontrole decentrale overheden - Besluit Doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen (BDUR) - **Wet financiering decentrale overheden (FIDO)** - Regeling uitvoering decentrale overheden (Ufdo) - Wet houdbare overheidsfinanciën (Hof) - **Regeling schatkistbankieren decentrale overheden** - Regeling Informatie voor derden (IV3) - **Regeling Single Information Single Audit (Sisa)** - Fiscale wetgeving - **Kadernota rechtmatigheid (BBV)**	- **Financiële verordening Veiligheidsregio Fryslân 2024 (ex art 212 GW)** - Controleverordening Veiligheidsregio Fryslân 2023 (art. 213 GW) - **Regeling Budgethouderschap Veiligheidsregio Fryslân 2014**

	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	Ambtenarenwet **Fiscale wetgeving** Sociale verzekeringswetten **Pensioenwet** **CAR (-UWO)** **Veiligheidsregio's** Wet beroepen individuele gezondheidszorg (BIG) Arbeidstijdenwet Wet Arbeidsomstandigheden ABP-wetgeving Loga-circulaires LOAV-circulaires Circulaires Biza Beroepscode voor verpleging en verzorging Medisch tuchtrecht **Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen** Wet werk en zekerheid Wet verbetering poortwachter	
	Inkopen en contractbeheer	**EU-aanbestedingsregels** Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit Gids Proportionaliteit Wet markt en overheid	
	Crisis COVID-19	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie	- **Verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 GGD** - Verantwoordingsinstructie Meerkosten COVID-19 VR
	Crisis opvang asielzoekers	Regeling opvang asielzoekers	
	Crisis opvang Oekraïners	Bekostigingsregeling eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's	

Bijlage 3: Formele rollen AB, Auditcommissie, DB, AD en directie

In onderstaande tabel zijn de onderlinge verantwoordelijkheden tussen Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de Externe accountant weergegeven.

Tabel 1: overzicht verantwoordelijkheden rechtmatigheidsverantwoording (RMV)

Algemeen Bestuur (AB)	Auditcommissie	Dagelijks Bestuur (DB)	Externe Accountant
De invoering van de RMV is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen AB en DB over de (financiële) rechtmatigheid. Het doel is om de kaderstellende en controlerende rol van AB te versterken.	In de Auditcommissie is specialisme gebundeld gericht op de (financiële) rechtmatigheid. De Auditcommissie voert namens het AB overleg met DB en Externe accountant. Het adviseren van het AB over alle financiële en bedrijfsvoeringsaspecten.	De verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid van het gevoerde beleid ligt bij het DB. DB richt de administratie en interne beheersing zodanig in, dat zij verantwoording kan afleggen. Het gehele DB is verantwoordelijk voor het vermijden van rechtmatigheidsfouten en het optimaliseren van de bedrijfsprocessen	Controleert de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording (is een onderdeel van de jaarrekening).
AB: ✓ stellen de verantwoordingsgrens vast (tussen de 0% en 3%). ✓ geven aan het DB aan wat over de rechtmatigheid in de paragraaf bedrijfsvoering opgenomen moet worden.	Zie AB ✓ Auditcommissie kan vervolgens in het AB verslag doen van het gesprek en de getrokken conclusies.	DB: ✓ nemen de RMV op in de jaarrekening. ✓ nemen een toelichting op in de bedrijfsvoerings-paragraaf van het jaarverslag, over de financiële rechtmatigheid. Kern daarbij is beheersing, rapportage en maatregelen.	De externe accountant: 1. geeft geen afzonderlijk oordeel meer over de rechtmatigheid 2. toetst of de jaarrekening getrouw is en daarbij ook de RMV